

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoP/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712215763
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8712215763.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Mariany Muránskej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. T. N., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, Hraničná 13/667, Poprad, dieťa rodičov - matky: Z. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., A. XX, a otca: G. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K., N. XX, bytom P., M. X, F. B. XX, G. Y. Q., o odvolaní otca G. N. proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 30.1.2015 pod č. k. 14P/364/2012-96, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa o zvýšení výživného za obdobie od 1.2.2015 do 31.3.2015 a v prevyšujúcej časti, okrem výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, r u š í rozsudok súdu prvého stupňa a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad rozsudkom č. k. 14P/364/2012-96 zvýšil výživné zo strany otca určené rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12C/172/2007-22 z 5.3.2008 na mal. T. zo sumy 1.000,- Sk mesačne na sumu 180,- eur mesačne od 1.2.2015, ktoré je otec povinný platiť do rúk matky vždy do 15-ho dňa v mesiaci vopred. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že matka 6.11.2012 požiadala o zvýšenie výživného zo strany otca na mal. T. zo sumy 1.000,- Sk na sumu 200,- eur mesačne od 1.9.2012 z dôvodov zmeny pomerov na strane maloletej od doby posledného zvýšenia výživného. Matka žije s dcérou u svojej starej mamy, pričom príjem matky je cca 430,- eur mesačne. Otec si plní vyživovaciu povinnosť riadne po 50,- eur mesačne, ale iné plnenia už dieťaťu neposkytuje. Mal. T. navštevuje 7. ročník základnej školy, pričom chodí do tanečného krúžku. Matka má výdavky s platením liekov na imunitu.

Keďže nebol známy pobyt žalovaného, súd mu ustanovil opatrovníka, a to jeho otca A. N.. Opatrovník otca na pojednávaní uviedol, že otec žije v E. sám. Pracuje ako umývač riadu s mesačným príjmom 1.000,- eur. Vo vyjadrení zo dňa 19.11.2014 povinný otec G. N. uviedol, že nesúhlasí s tým, aby ho v konaní zastupoval jeho otec. Na K. bol za posledných 12 mesiacov len v máji a septembri 2014, ale s maloletou sa nestretol, aj keď mal o to záujem. Pracovná situácia mu zatiaľ umožňuje ostať v zahraničí, ale má snahu vrátiť sa domov a zamestnať sa tu. Otec dal prehlásenie, že nevlastní žiaden nehnuteľný či hnutel'ný majetok väčšej hodnoty, pričom v minulom roku mal príjem 20.427,- eur.

Opatrovník navrhol vyhovieť návrhu matky vzhľadom na zmenu pomerov u povinného otca.

Súd posudzoval nárok matky na zvýšenie výživného podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa odseku 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa

svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Súd mal preukázané, že rozvodovým rozsudkom z 5.3.2008 č. k. 12C/172/2007-22 bolo manželstvo rodičov rozvedené a maloleté dcéry C. a T. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. C. sumou 1.500,- Sk mesačne, a mal. T. 1.000,- Sk mesačne. Súd vychádzal z príjmových pomerov matky 12.000,- Sk, pričom u otca bol príjem 4.000,- Sk mesačne. V súčasnosti matka má príjem 430,- eur a otec v hrubom zarába 1.700,- eur mesačne.

Okresný súd zistil, že v roku 2013 bolo začaté trestné stíhanie proti otcovi pre zanedbanie povinnej výživy pre neplatenie vyživovacej povinnosti. Konanie bolo zastavené, pretože otec dodatočne splnil svoju vyživovaciu povinnosť.

V súčasnosti mal. T. dospieva, jej potreby od posledného rozhodnutia súdu prvého stupňa sa zvýšili. Aj keď otec prispieva na výživu viac ako má určené pôvodným rozhodnutím súdu, platené výživné ale nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam, ako aj potrebám dieťaťa. Navyiac, súd zohľadnil aj to, že maloletá je vo vyššom ročníku základnej školy. Súd vyhovel návrhu matky len v rozsahu 180,- eur mesačne počnúc 1.2.2015 a vo zvyšku návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie otec. Vo veci poukázal na to, že došlo k zmene situácie u otca, pretože má výpoveď z práce v E., ako aj výpoveď z nájmu. Od 20.3.2015 je nezamestnaný a chce sa na Slovensko vrátiť od 1.4.2015. Otec nesúhlasí s tým, že mu bol ustanovený opatrovník pre konanie JUDr. K. H., resp. jeho otec A. N.. Plní svoju vyživovaciu povinnosť nad rámec stanovený súdnym rozhodnutím.

Matka k podanému odvolaniu uviedla, že nesúhlasí s odvolaním otca. Odvolanie je len účelové, s cieľom oddialiť platenie výživného. Navyiac, od podania návrhu uplynuli tri roky a zmenili sa aj sociálne potreby dcéry. Čo sa týka výpovede z práce, tá neobsahuje žiadne úradné náležitosti ako je pečiatka či podpis zamestnávateľa. Žiada doložiť hodnoverné doklady o akceptácii výpovede zo strany zamestnávateľa v zmysle Zákonníka práce. Odporca má zabezpečené iné ubytovanie a jeho odvolanie je len vyhýbanie sa plateniu zvýšeného výživného.

Opatrovník - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uviedol, že matka má v osobnom vlastníctve byt, v ktorom žije s dvomi dcérami. Staršia dcéra je plnoletá a navštevuje strednú školu. Matka naďalej pracuje ako predavačka s príjmom 430,- eur, pričom náklady na bývanie predstavujú 220,- eur mesačne. Otec sa dlhodobo zdržiava v zahraničí, kde má príjem 1.000,- eur mesačne, ale dobrovoľne platí výživné len 50,- eur. V minulosti zasielal deťom balíky s oblečením, ale teraz to nerobí. V odvolaní otec poukazuje na to, že nie je zamestnaný. Opatrovník preto navrhuje, aby odvolací súd rozhodol o zvýšení výživného podľa vlastnej úvahy.

Na odvolacom pojednávaní matka uviedla, že býva vo vlastnom byte aj so svojou mamou a tá jej poskytuje 200,- eur mesačne. Je to príspevok na domácnosť, ale z tohto príspevku matke varí, pretože jej mama je imobilná. Jej čistý príjem ako predavačky do októbra 2014 bol 423,18 eur.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne vo výroku o platení zvýšeného výživného za obdobie od 1.2.2015 do 31.3.2015 a v prevyšujúcej časti, okrem výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti je potrebné zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Matka podala návrh na zvýšenie výživného dňa 6.11.2012 pre mal.

T. s tým, že výživné sa má zvýšiť zo sumy 1.000,- Sk na 200,- eur mesačne počnúc 1.9.2012. Matka vychádzala z toho, že otec pracuje v zahraničí v E. a chváli sa, že má príjem cca 500,- eur mesačne. Podľa doloženej zmluvy otca, mal zarábať 9,31 eur / hod.. Pri predpokladom 8-hodinovom pracovnom čase a 21 pracovných dňoch v mesiaci by to vychádzalo na 1.564,- eur mesačne. Otec v odvolacom konaní doložil doklad o tom, že k 20.3.2015 končí v spoločnosti L. P. F. v M. a takisto k 31.3.2015 mu končí ubytovanie v M.. Podľa týchto dokladov malo dôjsť k ukončeniu pracovnej zmluvy so žalovaným otcom v E. a tiež došlo k výpovedi podnájmu a otec sa mal vrátiť späť na K.. Keď okresný súd rozhodoval o platení výživného otcom, tak v pôvodnom rozsudku z roku 2008 mal otec vyživovaciu povinnosť k mal. C. a T.. Medzičasom C., podľa tvrdenia matky, už sa osamostatnila, nebýva s ňou, a podľa vyjadrenia matky na pojednávaní 19.6.2014 (č. I. 57 spisu) C. je plnoletá a samostatne zárobkovo činná. Takýto prejav možno chápať ako zánik vyživovacej povinnosti otcovi vo vzťahu k dcére C.. Matka ako predavačka zarába cca 430,- eur mesačne. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine), pričom pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. V danom prípade matka poukázala na to, že od posledného rozhodnutia súdu o platení výživného uplynula doba 7 rokov, pretože v rozvodovom rozsudku z roku 2008 bola uložená otcovi povinnosť platiť výživné na mal. T. 1.000,- Sk (33,- eur). Od tejto doby sa zmenili pomery na strane maloletej z hľadiska jej rastu, návštevy vyššieho ročníka základnej školy, ako aj s nákladmi matky na záujmovú činnosť dcéry v tanečnom krúžku, resp. matka má vyššie výdavky na zdravotné potreby maloletej dcéry. V neposlednom rade je potrebné prihliadnuť aj na to, že u otca ubudla jedna vyživovacia povinnosť k dcére C.. V priebehu konania boli doložené doklady o tom, že príjem otca v E. bol 1.500,- eur mesačne a pri poslednom rozhodnutí v roku 2008 otec vykazoval príjem cca 4.000,- Sk, takže došlo k výraznej zmene pomerov u otca z hľadiska príjmov. Preto okresný súd pri riešení otázky zvýšenia výživného vychádzal z toho, že otec je spôsobilý platiť vyššie výživné najmä z hľadiska toho, že zvýšili sa jeho príjmové možnosti, a navyše, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. T. v dôsledku jej rastu, zvýšených nákladov na školskú dochádzku, zdravotnú starostlivosť či nárast potrieb u maloletej. Preto odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne v časti platenia výživného za obdobie od 1.2.2015 v sume 180,- eur mesačne, ale len do doby 31.3.2015.

Odvolací súd v tejto veci poukazuje na to, že k 1.4.2015 došlo k zmene pomerov na strane otca, pretože tento prišiel, podľa jeho tvrdenia, o prácu, musel odísť z E., a tak je tu celkom iná ekonomická situácia u otca. Keďže tvrdené pomery otca na Slovensku a spôsobilosť platiť výživné od 1.4.2015 nie sú preskúmané súdmi, t.j. okresným súdom či odvolacím súdom a otec sa na odvolacie pojednávanie neustanovil, len zaslal doklad o PN bez žiadosti, aby došlo k odročeniu pojednávania, preto odvolací súd mohol rozhodovať o platení zvýšeného výživného len za obdobie do 31.3.2015. Ak nie sú overené pomery otca od 1.4.2015, bolo potrebné zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa o platení výživného po 1.4.2015 do budúcnosti a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie zisťovanie objektívnej schopnosti otca platiť výživné v požadovanej výške podľa návrhu matky, resp. podľa schopností otca plniť svoju vyživovaciu povinnosť z hľadiska svojich schopností, možností a majetkových pomerov aj s prihliadnutím na odôvodnené potreby mal. T., a to za čas po 1.4.2015 do budúcnosti.

Krajský súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti povinnosti otca platiť výživné 180,- eur mesačne od 1.4.2015 do budúcnosti, a v tomto rozsahu vracia vec okresnému súdu na ďalšie dokazovanie vo vyššie naznačenom smere.

Krajský súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania, pretože o nich bude rozhodnuté v novom rozhodnutí vo veci, vrátane trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.